

БІЛІНГВАЛЬНЕ НАВЧАННЯ ЯК УМОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ З БІЗНЕС-ЕКОНОМІКИ В КИТАЇ

Ксенія Цицюра,
аспірант Інституту
професійно-технічної освіти
НАПН України

Прагнення України до вступу в ЄС, соціально-економічні умови, розвиток ринкових відносин зумовлюють необхідність підготовки майбутнього фахівця економічного профілю нового типу, здатного належно представляти країну на міжнародному рівні та захищати її інтереси в межах міжнародного співробітництва. Саме тому професійна підготовка економіста XXI сторіччя має бути здійснена за допомогою нових підходів вищої освіти.

Сучасний світ дуже швидко змінюється. Змінюються і вимоги до професійних якостей, знань та умінь майбутніх випускників ВНЗ, що відображено в освітньо-кваліфікаційних характеристиках, відповідно змінюються умови підготовки бакалаврів з бізнес-економіки, які висвітлюються в освітньо-професійних програмах.

Вітчизняні вчені приділили багато уваги вивченню професійної підготовки економістів в сучасних умовах інтеграційного розвитку суспільства. Наразі діяльність економіста вимагає не тільки професійної майстерності, а також широкої загальної освіти, оскільки вона пов'язана з активним усним і писемним спілкуванням, передбачає широку мовленнєву практику, потребує точного вираження понять і категорій у різних сферах професійної діяльності. В Законі України «Про вищу освіту» [2] зазначено, що випускники вищих навчальних закладів України мають володіти англійською мовою як мовою міжнародного академічного спілкування на рівні B2 згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти [1]. Саме тому володіння рідною та принаймні однією іноземною мовою виступає на перший план серед умов професійної підготовки бакалаврів з бізнес-економіки.

Так, М. Колтунова визначає бізнес як «вміння розмовляти з людьми». Вчена зазначає, що якість мовної підготовки фахівця є економічною категорією, тому що «... висока мовна культура і розвинена економіка в передових країнах є невід'ємними одне від одного. І навпаки, низька мовна культура суспільства визначає відповідний рівень розвитку і ефективність економіки» [4]. С. Квіт також констатує, що «...не можна уявити собі бакалавра чи магістра сучасного університету без володіння українською та англійською мовами саме на професійному рівні. Такі результати навчання мають стати складниками стандартів вищої освіти» [3].

Вимоги до професійної компетентності фахівця спеціальності «Бізнес-економіка» визначено в освітньо-професійній програмі, що є стандартом вищої освіти Китаю (Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів зі спеціальності «Бізнес економіка», 2018). Така програма є основою для розроблення програм усіх навчальних дисциплін, що викладаються у закладах вищої освіти (ЗВО) Китаю. Програма для спеціальності «Бізнес-економіка» складена на двох мовах – китайській та англійській. Вона містить умови підготовки бакалаврів, структуру змісту дисциплін, що викладаються у ЗВО, в них встановлено обсяг навчального матеріалу для засвоєння студентами, визначено засоби діагностики рівня якості освітньо-професійної підготовки фахівця.

Основними умовами професійної підготовки, що висувуються до випускника спеціальності «Бізнес-економіка» ЗВО у Китаї, є відкритість для міжкультурної спільної роботи, бажання співпраці в міжкультурних колективах, проведення міжкультурних обмінів та спілкування з питань управління міжнародною бізнес-діяльністю [5, с. 5]. Всі вони передбачають високий рівень володіння принаймні однією іноземною мовою (особливо англійською) в усній та писемній формах для того, щоб добре орієнтуватися в особливостях міжнародного ділового етикету та навичках ведення переговорів в Китаї та закордоном. Саме тому 20 дисциплін, що входять до циклу основних дисциплін програми підготовки бакалаврів з бізнес-

економіки, викладаються з використанням білінгвального підходу (китайської та англійської мов) або тільки англійською мовою. Вони включають такі дисципліни як Мікро- та Макроекономіка, Міжнародна економіка, Англійська мова професійного спрямування, Практика міжнародної торгівлі, Фінанси, Міжнародний маркетинг, Прикладна економетрія, Міжнародна бізнес кореспонденція та документація, а також післядипломну практику та написання дипломної роботи англійською мовою. Всі практичні заняття у ЗВО проводяться з використанням білінгвального або тільки англослов'янського програмного забезпечення. [5, с. 6-8].

Таким чином, як в Україні, так і в Китаї динамічні зміни суспільства передбачають формування нових умов підготовки економістів до виконання ними професійних обов'язків як в межах країни, так і закордоном. Тому підготовка майбутніх фахівців економічного профілю з вільним володінням іноземною мовою стає першочерговим пріоритетом ЗВО.

Список використаних джерел

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук.Ред. Укр. Видання. ред. н., проф. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.

2. Закон України «Про вищу освіту»: офіц. вид.: офіц. Текст, прийнятий Верховною Радою України 1 липня 2014 р. / Верхов. Рада України. – К.: Ін Юре, 2014. – 164 с.

3. Квіт С. Потрібні зміни: зміст і завдання освітніх реформ [Електронний ресурс] / С.Квіт. – URL: www.pravda.com.ua/rus/articles/2015/01/27/7056516

4. Колтунова М.В. Язык и деловое общение. Нормы. Риторика. Этикет / М.В.Колтунова. – М.: Экономика, 2002. – 152 с.

5. Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів зі спеціальності «Бізнес економіка», 2018 // Jiaxing University, China. – 25 с.